

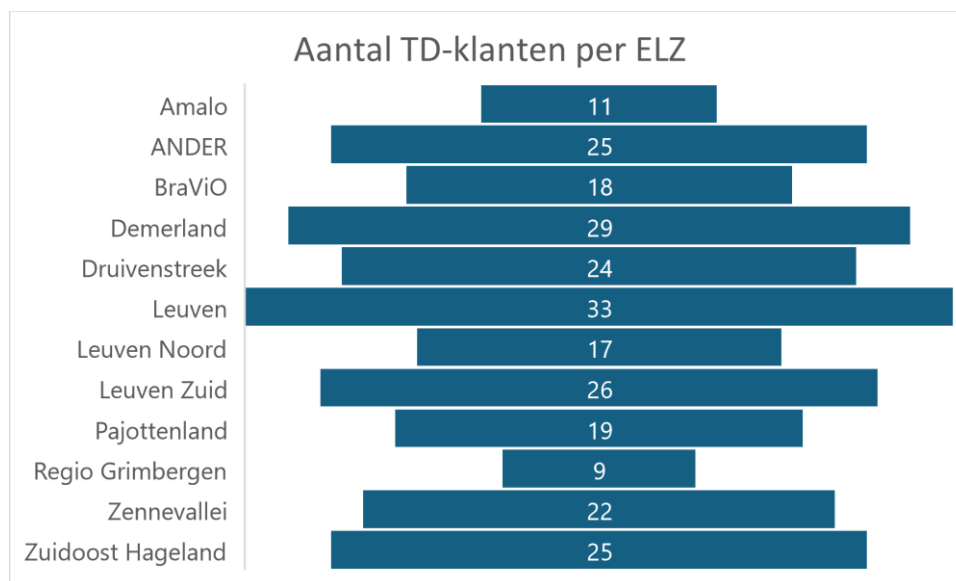
Jaaroverzicht 2023: diensten in de apotheek in cijfers

Inhoud

Algemeen.....	2
Huisapothekerschap.....	2
Cijfers 2023.....	3
Vaccinatie in de apotheek (griep en covid).....	5
Cijfers 2023 (najaarscampagne covid).....	6
Cijfers 2023 Vlaanderen (covid).....	7
Cijfers najaarscampagne (griep).....	8
Cijfers 2023 Vlaanderen (griep).....	8
GGG Medicatienazicht.....	9
Cijfers 2023.....	9
GGG Astma.....	9
Cijfers 2023.....	10
Afbouw slaapmedicatie.....	12
Cijfers 2023.....	12

Algemeen

In dit jaaroverzicht 2023 worden de cijfers weergegeven van de voornaamste vergoede diensten in de apotheek die kaderen binnen de farmaceutische zorg. Het gaat hierbij om de **cijfers van de tariferende klanten van BAF**. In totaal heeft BAF 258 tariferende klanten, voornamelijk uit de provincie Vlaams-Brabant. In Grafiek 1 een overzicht van de verdeling van de tariferende klanten per eerstelijnszone (ELZ). Van de apotheken buiten Vlaams-Brabant is ongeveer 1 op 2 (n=12) gelegen in Brussel

Grafiek 1: aantal tariferende klanten per ELZ in BAF-regio

Huisapothekerschap

Het huisapothekerschap vormt de basis voor heel wat diensten in de apotheek. De huisapotheker is de officina-apotheker die chronische patiënten vrij kunnen kiezen om hen bij hun geneesmiddelengebruik te begeleiden en op te volgen. Iedere officina-apotheker (zowel titularis als adjunct), kan huisapotheker worden op voorwaarde dat de apotheek waar hij werkzaam is, is aangesloten op het gedeeld farmaceutisch dossier (GFD).

In principe kan elke patiënt een huisapotheker kiezen, maar het RIZIV betaalt die prestatie enkel terug voor een specifieke doelgroep, namelijk: iedere ambulante patiënt aan wie de voorbije 12 maanden in dezelfde apotheek **minstens 5 verschillende terugbetaalde geneesmiddelen** (d.w.z. minstens 5 verschillende actieve bestanddelen) werden verstrekt, **waarvan ten minste 1 chronisch** geneesmiddel (d.w.z. ten minste 160 DDD in de voorbije 12 maanden). Binnen die doelgroep van chronische patiënten zijn er nog vier (sub)groepen aangeduid die prioritair in aanmerking komen.

- Patiënten met het statuut van 'chronische zieke' die een GMD hebben.
- Patiënten die in het voortraject diabetes zitten en een educatie door de apotheker krijgen.
- Patiënten met polymedicatie (= ten minste 5 chronische geneesmiddelen in één jaar).
- Patiënten met een specifieke nood aan opvolging van de farmaceutische zorg.

Brabants Apothekers Forum. Voor een professionele en toekomstgerichte ondersteuning van de apotheek

Leopold-I-straat 24 – 3000 Leuven

tel. 016 23 88 19

fax 016 23 93 57

e-mail : info@baf.be

web: www.baf.be

De functie van 'huisapotheker' is geen eenmalige prestatie, maar wel een continue opvolging van de patiënt. De voornaamste taak als 'huisapotheker' is het medicatieschema van de patiënt up-to-date houden en het toegankelijk maken voor de andere zorgverleners met wie hij een therapeutische relatie heeft.

Het medicatieschema moet alle geneesmiddelen bevatten die de patiënt momenteel gebruikt, zowel voorschriftplichtig als vrij afgeleverd. Het schema moet ook de gezondheidsproducten bevatten die de doeltreffendheid van de geneesmiddelen zouden kunnen beïnvloeden (zoals de nutriënten en voedingsmiddelen) en de medische hulpmiddelen.

De huisapotheker moet een volledig, correct en geactualiseerd medicatieschema aan de patiënt bezorgen op het moment waarop hij hem als 'huisapotheker' kiest en ook bij elke wijziging van zijn behandeling of wanneer de patiënt het vraagt.

De huisapotheker stelt het medicatieschema ter beschikking van andere zorgverleners die een therapeutische relatie met de patiënt hebben (behandelend arts, specialist, thuisverpleegkundige, tandarts, enz.). Daarnaast kan de huisapotheker via het Gedeeld Farmaceutisch Dossier relevante informatie over de geneesmiddelen van uw patiënt met andere apothekers delen. Zij kunnen dan die informatie altijd raadplegen als de patiënt om een of andere reden een andere apotheek moet bezoeken.

Het is ook de taak van de apotheker om de dienst aan te bieden aan patiënten die deze echt nodig hebben op lange termijn en de dienst niet voor te stellen aan zij die misschien wel binnen de criteria vallen, maar die er geen specifieke behoefte of nood aan hebben.

Als uw patiënt een als 'huisapotheker' kiest, onderteken dan allebei een overeenkomst. Die overeenkomst bevat ook:

- de toestemming van de patiënt voor het elektronisch delen van zijn gezondheidsgegevens (eHealthConsent)
- zijn toestemming voor de opvolging van de farmaceutische zorg, namelijk zijn akkoord op basis waarvan u een dossier kunt bijhouden om zijn medicatievoorgeschiedenis en de verstrekte adviezen in te noteren. Daarmee kunt u hem bv. een begeleidingsgesprek voorstellen voor het correct gebruik van zijn medicatie.

Voor het huisapothekerschap wordt sinds 2021 gebruik gemaakt van 1 CNK code: 5521-059. De apotheker die de functie huisapotheker initieert of verlengt (volgens de voorziene voorwaarden) tarifeert meteen deze CNK op een voorschrift met vergoedbare producten.

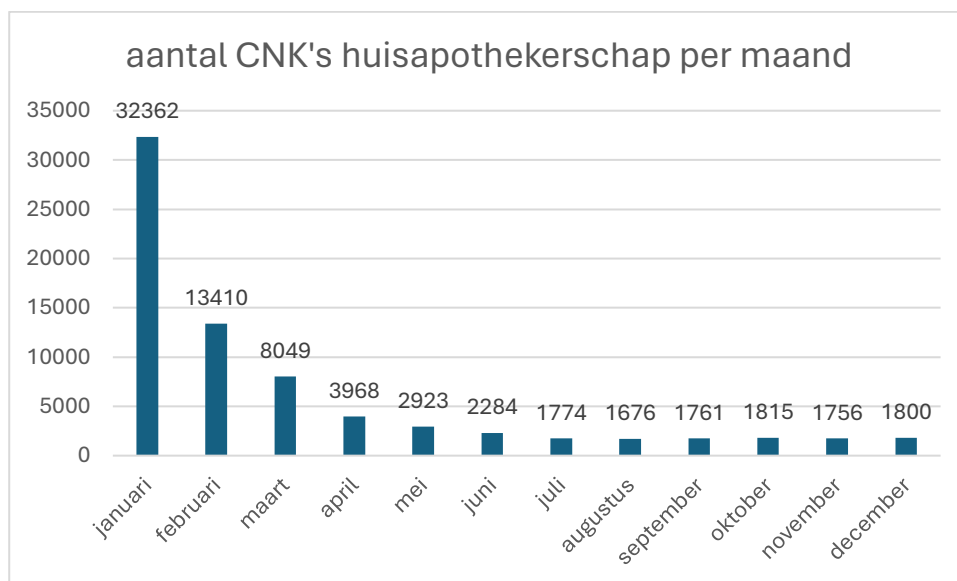
Cijfers 2023

Het honorarium voor de prestatie huisapotheker bedroeg in 2023 521-059 €35,70 (incl. BTW).

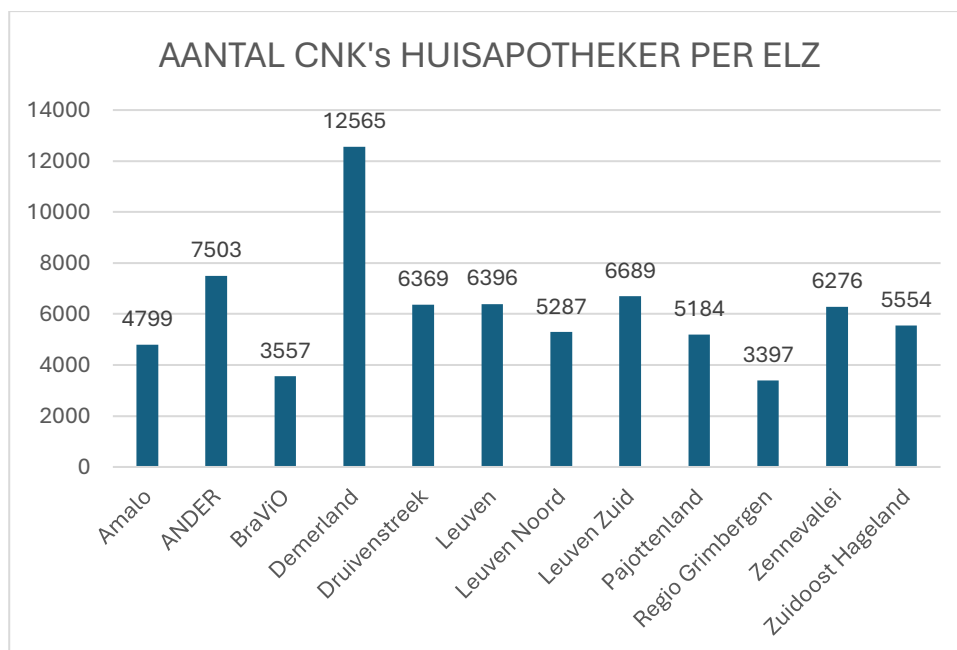
In totaal werd het huisapothekerschap 73578 keer getarifeerd bij BAF waarvan 62,2% in januari en februari. Een volledig overzicht in grafiek 2.

Wanneer de onderverdeling gemaakt wordt per ELZ zien we dat in ELZ Amalo gemiddeld genomen het grootste aantal (n=436 per apotheek) huisapothekerschappen werd getarifeerd. Een volledig overzicht van het aantal CNK's per ELZ in grafiek 3.

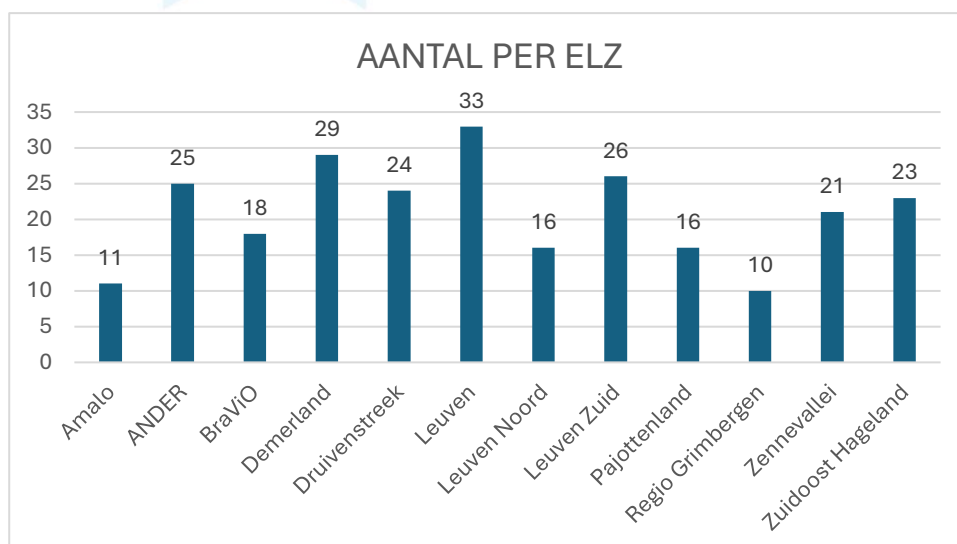
In bijna alle tariferende apotheken (n=252) werd het huisapothekerschap 1 of meerdere keren getarifeerd met een gemiddelde van 292 per apotheek. In grafiek 4 een overzicht het aantal apotheken per ELZ en in grafiek 5 een overzicht van het gemiddelde per apotheek per ELZ.

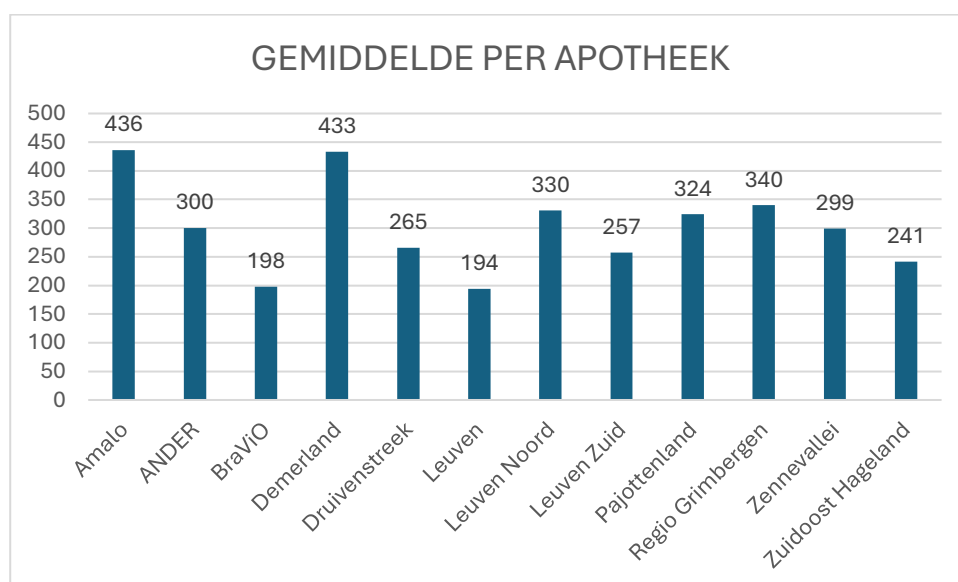
Grafiek 2: aantal getarifeerde huisapothekerschappen per maand in 2023

Grafiek 3: aantal getarifeerde huisapothekerschappen per ELZ in 2023

Grafiek 4: aantal apotheken met minstens 1 huisapothekerspatiënt getarifeerd per ELZ

Grafiek 5: gemiddelde aantal getarifeerde huisapothekerschappen per apotheek per ELZ

In België werd de CNK code 1.464.001 keer getarifeerd, in Vlaams-Brabant 127.229 (bron: IFSTAT).

Vaccinatie in de apotheek (griep en covid)

Eind 2022 sloten de vaccinatiecentra definitief en werd de vaccinatie tegen Covid-19 ingekanteld in de eerstelijns. Sinds 1 november 2022 zijn apothekers gemachtigd om te vaccineren tegen covid-19 in de eigen apotheek (mits voldaan aan een aantal voorwaarden). In het voorjaar 2023 werden de patiënten gevaccineerd die geen vaccin hadden laten zetten in een vaccinatiecentrum tijdens de najaarscampagne. Dit ging procentueel om een laag aantal, maar er werden wel patiënten bereikt die anders nooit werden bereikt via het vaccinatiecentrum. Toen al bewezen apothekers klaar te zijn om de apotheekorganisatie aan te passen om patiënten te kunnen vaccineren.

Om zich naar de buitenwereld kenbaar te maken als vaccinerende apotheek, moest men dit aangeven op apotheek.be. Uit cijfers van apotheek.be bleek dat in het voorjaar 105 van de in totaal 442 (24%) apotheken uit Vlaams-Brabant zich hierop hadden aangemeld.

Het zwaartepunt van de Covid-vaccinatie lag uiteraard in het najaar waarbij voor de eerste maal een campagne volledig werd gedragen binnen de eerstelijns. De voorbereiding hiervan begon al in het voorjaar met het bevragen van de capaciteit binnen elke ELZ om zo alvast een eerste inschatting te kunnen maken van hoeveel vaccinaties er zouden kunnen plaatsvinden in de apotheek in het najaar. Tijdens de zomermaanden werden dan enkele infosessies georganiseerd vanuit het VAN Focusdomein vaccinatie om apothekers zo goed mogelijk te informeren over de updates rond de najaarscampagne. BAF maakt deel uit van dit Focusdomein en is daarbij ook betrokken bij alle communicatie vanuit het focusdomein.

Tijdens de najaarscampagne werd de focus gelegd op vaccinatie van bepaalde doelgroepen. Wat geschat werd op ongeveer 2 miljoen patiënten. Om dit in goede banen te kunnen leiden was er nood aan goede coördinatie en samenwerking binnen de ELZ. Daarom werd er ook budget voorzien binnen elke ELZ om een coördinator, medisch aanspreekpunt, farmaceutisch aanspreekpunt en verpleegkundig aanspreekpunt aan te duiden. In Vlaams-Brabant werd in elke ELZ de rol van farmaceutisch aanspreekpunt ingevuld door 1 of meerdere apothekers. Deze campagne zorgde voor een versterking van de samenwerking tussen apothekers onderling. Om de aanpak te bespreken kwamen apothekers samen zowel online als fysiek binnen de eerstelijnszones. Ook werden er een aantal MFO's georganiseerd om de aanpak ook met artsen te gaan bespreken.

Cijfers 2023 (najaarscampagne covid)

Het honorarium voor het toedienen van een COVID-vaccin bedroeg € 15,50 (incl. BTW). Het honorarium voor het bereiden / afleveren van een COVID-vaccin bedroeg € 3,22 (incl. BTW).

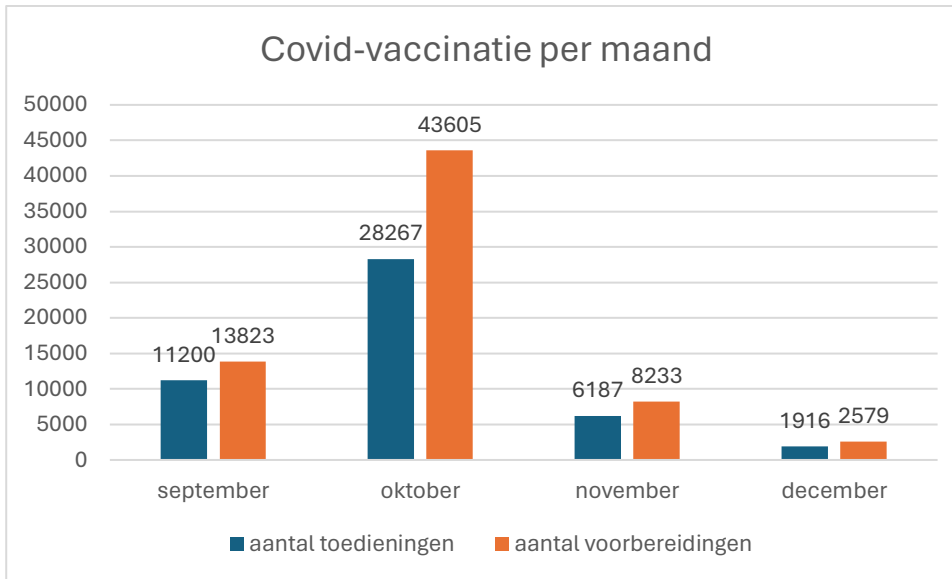
Op 11 september ging de campagne van start en kom men in de apotheek covidvaccins bestellen via Vaccinnet.

De COVID-vaccins werden geleverd in multidoses vials (6 of 7 per vial) waardoor het individuele vaccin nog moest voorbereid worden door de vaccinator. Apothekers konden voorbereiden voor zichzelf voor huisartsen en voor verpleegkundigen.

In totaal werden 68240 bereiding van COVID-vaccins getarifeerd door 162 apothekers van september tot december 2023. Dit komt overeen met een gemiddelde van 421 voorbereide COVID-vaccins in de najaarscampagne per apotheek.

In totaal werd het plaatsen van 47570 COVID-vaccins getarifeerd door 163 apotheken van september tot december 2023. Dit komt overeen met een gemiddelde van 292 gezette COVID-vaccins in de najaarscampagne per apotheek.

Een overzicht per maand is terug te vinden in grafiek 6.

Grafiek 6: overzicht toediening en voorbereiding covidvaccins per maand

Wanneer gekeken wordt naar de cijfers per ELZ kunnen we zien dat gemiddeld 63% van de tarifierende apotheken per ELZ COVID-vaccins heeft voorbereid en toegediend.

Cijfers 2023 Vlaanderen (covid)

In Vlaanderen werden door de apotheker 567.504 spuitjes voorbereid voor vaccinatie tegen COVID-19. Hiervan waren er 170.340 voor andere vaccinatoren, vnl. huisartsen. Er werden door apothekers 397.164 vaccins tegen COVID-19 toegediend. De algemene gegevens per ELZ (Bron Farmaflux, APB), geactualiseerd tot 8/1/2024, zijn terug te vinden in tabel 1.

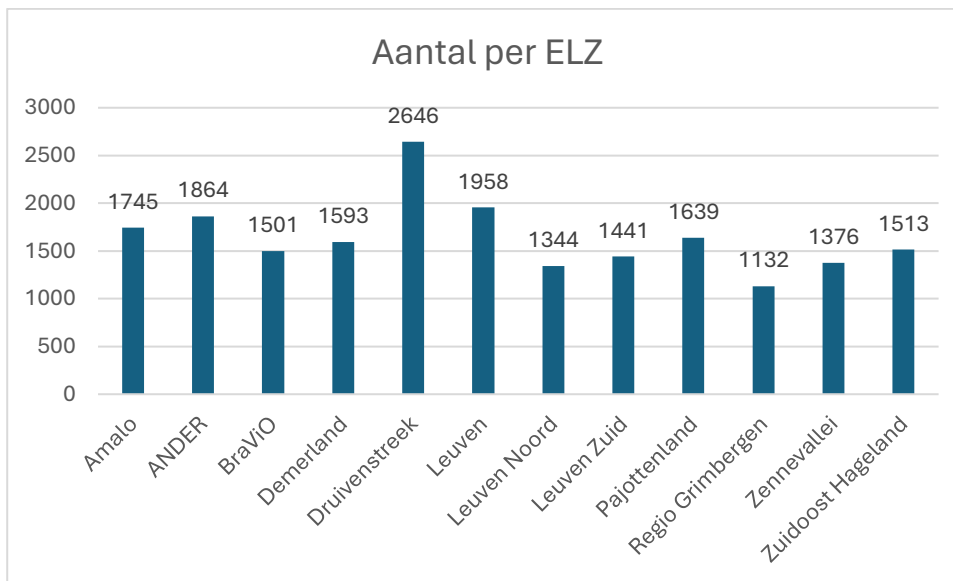
	Vorbereidingsregistratie (Fflux, geactualiseerd tot 8/1/2024)	Vaccinatieregistratie (Fflux, geactualiseerd tot 8/1/2024)	Vorbereid voor artsen
Amalo	8675	8264	411
Bravio	8872	7025	1847
Demerland	6814	5117	1697
Druivenstreek	10618	8374	2244
Leuven	11799	6397	5402
Leuven Noord	4944	4785	159
Leuven Zuid	12755	5373	7382
Pajottenland	10508	7501	3007
Regio Grimbergen	12115	9260	2855
Zennevallei	9498	6043	3455
Zuidoost Hageland	7404	5581	1823

TABEL 1: overzicht toediening en voorbereiding covidvaccins per ELZ (bron; FFLux, APB)

Cijfers najaarscampagne (griep)

Het honorarium voor het toedienen van een griep-vaccin bedroeg € 15,50 (incl. BTW).

In totaal werden het plaatsen van een 19752 griepvaccins getarifeerd door 188 apotheken van oktober tot december 2023. Dit komt overeen met een gemiddelde van 105 geplaatste griepvaccins in de najaarscampagne per apotheek. In grafiek 7 een overzicht van het aantal geplaatste griepvaccins per ELZ.

Grafiek 7: overzicht van het aantal getarifeerde geplaatste griepvaccins per ELZ

Cijfers 2023 Vlaanderen (griep)

Er werden in Vlaanderen 1.312.463 griepvaccins afgeleverd. Voor België was dat 1.921.025 (in 2022: 1.930.967, in 2021: 2.118.758, in 2020: 2.087.456.) In Vlaanderen werden tot 177.853 (13,55%) griepvaccins door de apotheker toegediend (periode 15/10/2023 - 19/1/2024).

Registratie griep (Fflux, geactualiseerd tot 08/01/2024)	
Amalo	3085
Bravio	2795
Demerland	2281
Druivenstreek	4024
Leuven	2607
Leuven Noord	1745
Leuven Zuid	1964
Pajottenland	2975
Regio Grimbergen	3535
Zennevallei	2903
Zuidoost Hageland	2149

TABEL 2: registratie griepvaccinatie per ELZ (bron: FFLux, APB)

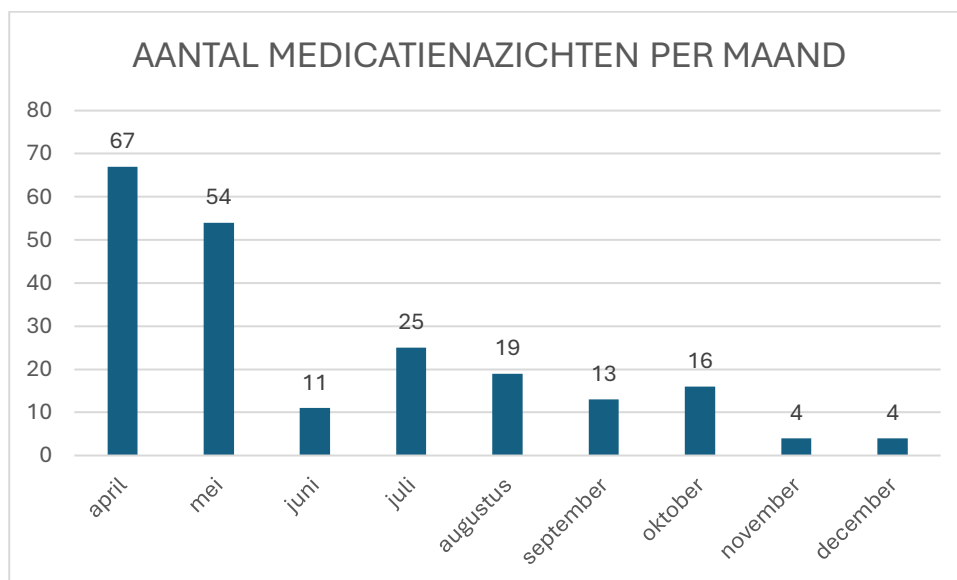
GGG Medicatienazicht

Vanaf 1 april 2023 kan elke huisapotheker een medicatienazicht uitvoeren bij patiënten die 5 of meer chronische terugbetaalde geneesmiddelen nemen. Als huisapotheker ga je hierbij na of het medicatiegebruik van de patiënt nog steeds optimaal en of het nodig is om de behandeling aan te passen, af te bouwen of stop te zetten.

Cijfers 2023

Het honorarium voor deze GGG bedraagt €95,40 (incl. BTW). Er wordt geen bedrag aangerekend aan de patiënt.

In totaal werden 214 nazichten getarifeerd in 39 verschillende apotheken. Dit betekent dat bij 15% van de tarifierende klanten reeds een medicatienazicht werd uitgevoerd. Ongeveer 56% van de medicatienazichten werden getarifeerd in de eerste 2 maanden (april en mei) en kent nadien een dalende trend. In grafiek 8 een overzicht van het aantal uitgevoerde medicatienazichten per maand.

Grafiek 8: overzicht van het aantal getarifeerde medicatienazichten per maand.

In België werden 4.112 medicatienazichten uitgevoerd en in Vlaams-Brabant 323 (bron: IFSTAT).

GGG Astma

Aan patiënten met astma die een behandeling starten of bij wie de astma onvoldoende onder controle is, kan de apotheker een speciale dienstverlening aanbieden. Die dienst bestaat uit twee gesprekken, een eerste informatiesprek en daarna een opvolggesprek, en wordt volledig terugbetaald door het ziekenfonds. De patiënt heeft zo de mogelijkheid om vragen te stellen aan zijn apotheker over zijn behandeling en eventuele problemen die hij of zij daarmee ondervindt.

Voor apothekers is deze dienstverlening een extra opportuniteit om patiënten beter te begeleiden en hun geneesmiddelengebruik te verbeteren.

Opmerking APB ivm met GGG Astma.

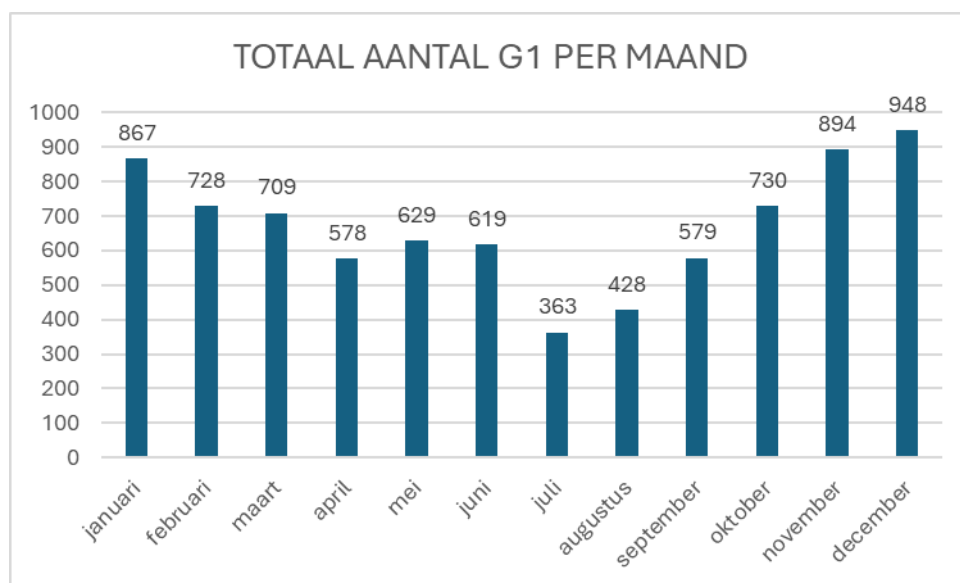
De prestatie 'begeleidingsgesprek GGG Astma' geeft recht op een specifiek honorarium (van € 23.67 btw incl.) dat gefactureerd wordt door middel van 2 verschillende CNK's, naargelang het gaat om het eerste (CNK 5520-382) of het tweede gesprek (CNK 5520-390). Deze 2 begeleidingsgesprekken worden getarifeerd als 'Farmaceutische Zorg'-diensten, waarvoor geen voorschrift vereist is. De voorbije maanden zijn er een aantal onregelmatigheden waargenomen in de tarifiering van begeleidingsgesprekken GGG Astma. In sommige gevallen werden honoraria gefactureerd aan patiënten die geen enkel begeleidingsgesprek hadden gekregen. Er werden ook tweemaal honoraria aangerekend bij de aflevering van 2 antiastmatica aan de patiënt. Omdat de onregelmatigheden zijn vastgesteld bij de tarifiering van begeleidingsgesprekken GGG Astma, zullen er binnenkort controles worden uitgevoerd door de overheid.

Cijfers 2023

Zowel de cijfers van het eerste als 2e gesprek worden weergegeven.

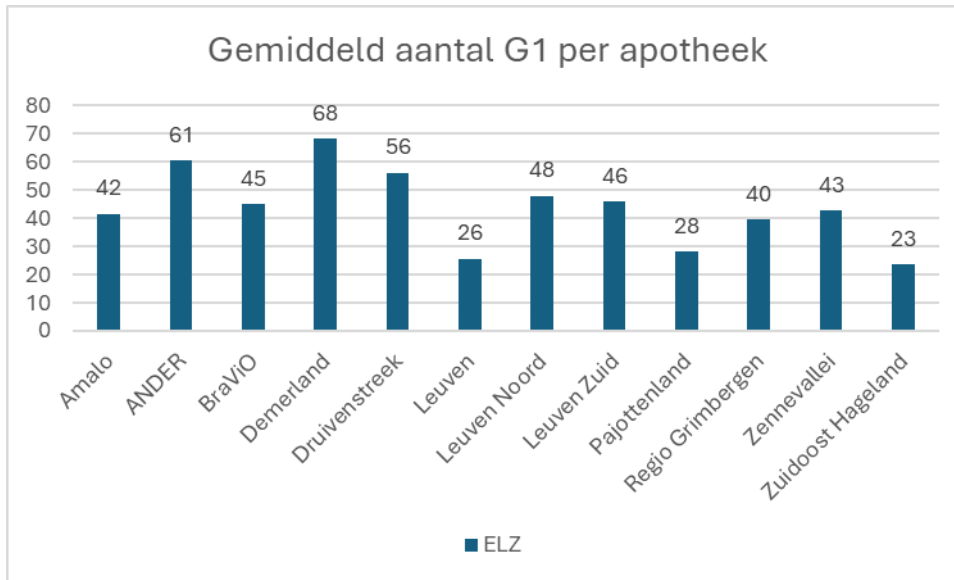
Begeleidingsgesprek 1

In totaal werden 8072 eerste gesprekken getarifeerd. De meeste gesprekken werden uitgevoerd tijdens de wintermaanden. Een overzicht in grafiek 9. 181 apotheken tarifeerden minstens 1 eerste gesprek en gemiddeld waren dit 45 eerste gesprekken per apotheek.

Grafiek 9: aantal getarifeerde eerste gesprekken GGG astma per maand

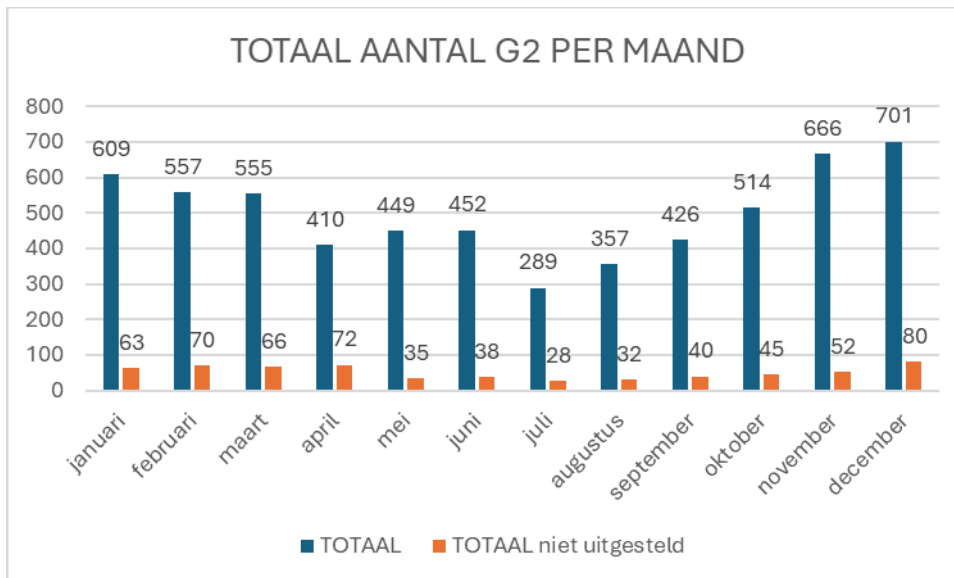
In grafiek 10 een overzicht van het gemiddeld aantal eerste gesprekken per apotheek per ELZ.

Grafiek 10: gemiddeld aantal getarifeerde eerste gesprekken GGG astma per apotheek per ELZ.

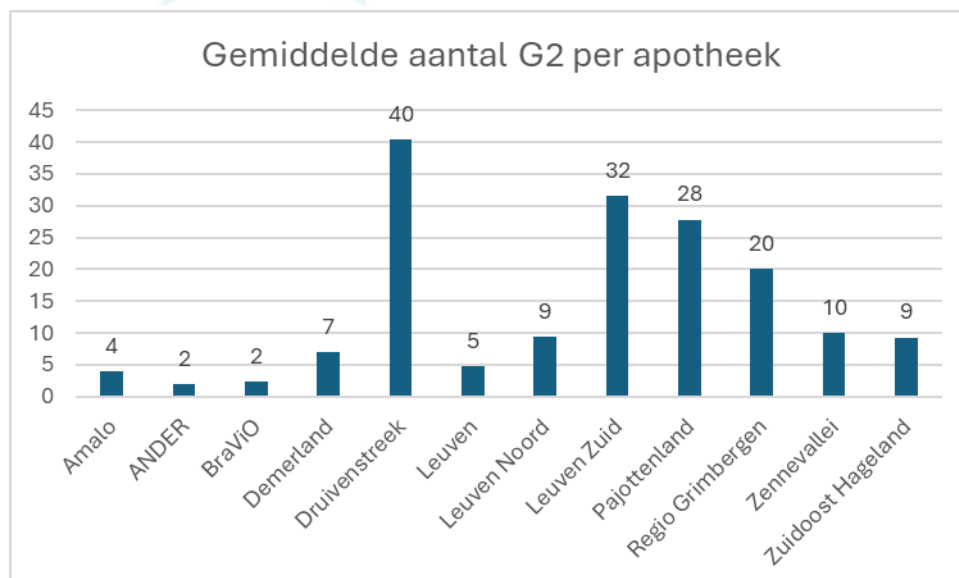
Begeleidingsgesprek 2

In totaal werden 621 G2 gesprekken getarifeerd in 46 apotheken. Gemiddeld zijn dit 14 tweede gesprekken per apotheek. 5364 tweede gesprekken werden uitgesteld. In grafiek 11 een overzicht van het aantal tweede gesprekken (uitgevoerd en uitgesteld) per maand.

Grafiek 11: aantal getarifeerde en uitgestelde tweede gesprekken GGG astma per maand

In grafiek 12 een overzicht van het gemiddeld aantal tweede gesprekken per apotheek per ELZ.

Grafiek 12: aantal getarifeerde tweede gesprekken GGG astma per apotheek per ELZ

Afbouw slaapmedicatie

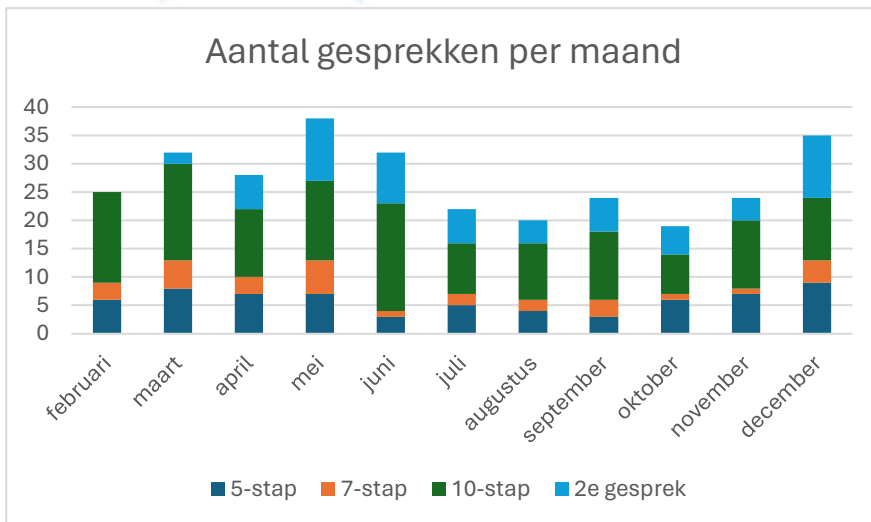
Op 1 februari ging het pilotproject van APB van start rond de afbouw van slaapmedicatie. Heel wat apothekers gingen hier al mee aan de slag. Vanuit APB werd dan ook beslist om ook voor 2024 een extra budget van €990 000 te voorzien. Elke patiënt die wordt opgestart t.e.m. 31 januari 2024 krijgt een volledige terugbetaling van hun programma onder de actuele voorwaarden.

Cijfers 2023

Er zijn 3 aparte CNK's voor het initiatiegesprek (voor elk van de 3 mogelijke schema's). De vergoeding bedroeg € 23,67 (incl. BTW) en is identiek voor de 3 prestaties.

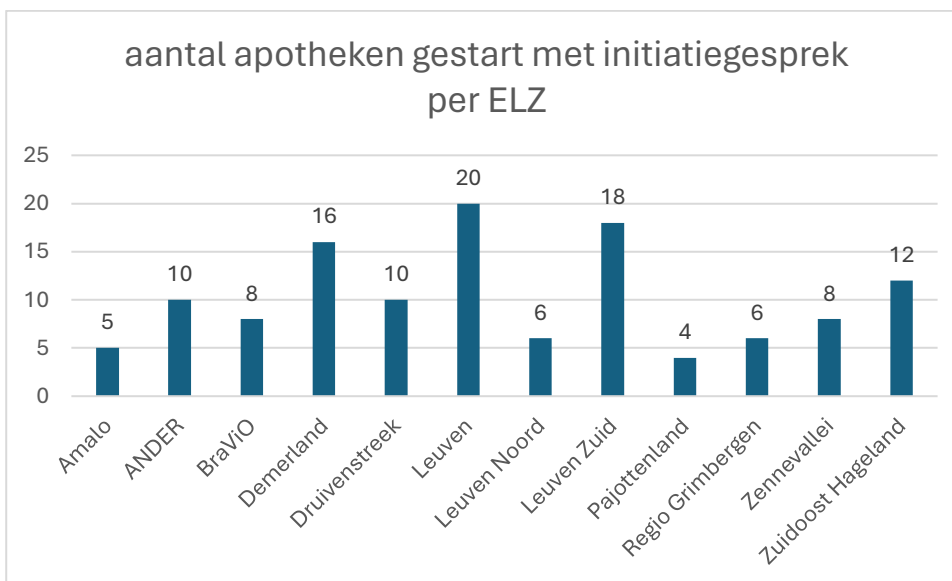
Er zijn aparte CNK's voor het bereiden van de 3 mogelijke hoeveelheden capsules (die overeenkomen met de behandelingsduur) en 1 specifieke CNK die de bereiding van een stabilisatiestap betreft (nl. als de dosage van de capsules identiek is aan de voorgaande bereiding). Het honorarium is voor elke bereiding identiek en bedroeg €15,10.

In totaal werden 235 initiatiegesprekken geregistreerd in 123 apotheken. Onderverdeeld gaat dit om 65 gesprekken voor een 5-staps afbouw, 31 gesprekken voor een 7-staps afbouw en 139 gesprekken voor een 10-staps afbouw. 64 2e gesprekken werden geregistreerd in 41 apotheken. In grafiek 13 een overzicht van het aantal getarifeerde gesprekken per maand.

Grafiek 13: aantal getarifeerde gesprekken (initiatie en 2e gesprek) afbouw slaapmedicatie per maand

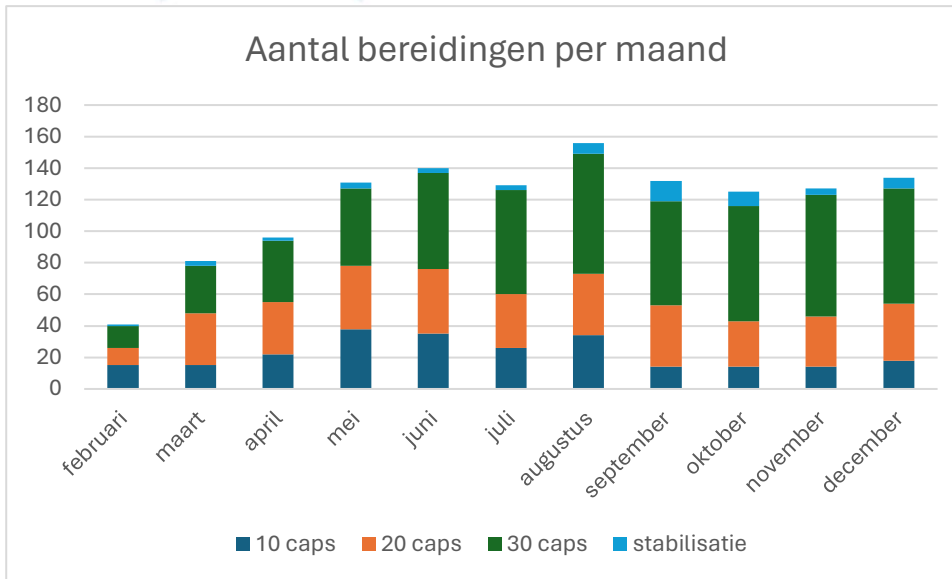
Wanneer een onderverdeling gemaakt wordt per ELZ zien we dat Leuven de ELZ is waar voor het grootste aantal apotheken reeds 1 of meerdere gesprekken heeft getarifeerd. Een volledig overzicht in grafiek 14.

Grafiek 14: aantal apotheken met 1 of meer getarifeerde initiatiegesprekken ikv afbouw slaapmedicatie per ELZ

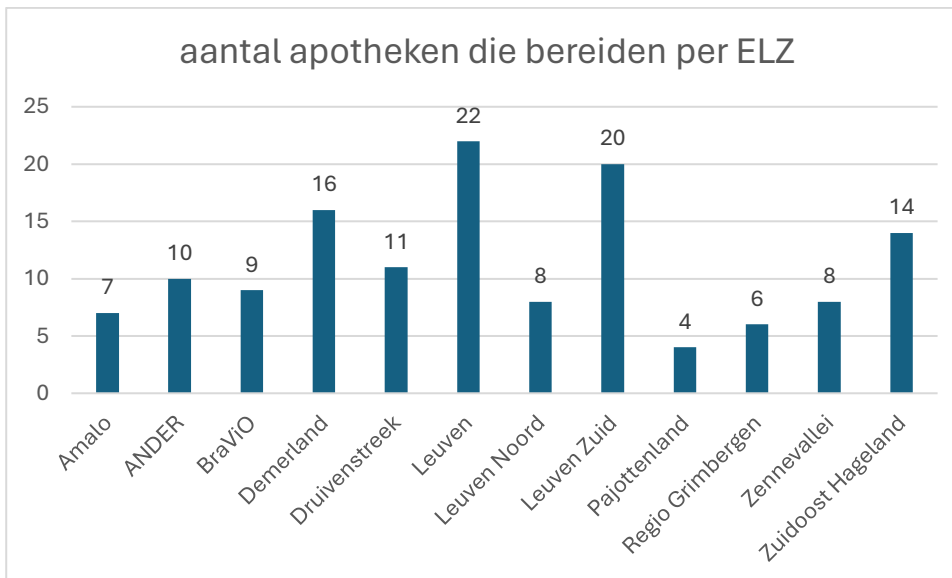
In totaal werden 1292 bereidingen geregistreerd in 135 apotheken. Onderverdeeld gaat dit om 245 bereiding van 10 capsules, 367 bereidingen van 20 capsules, 624 bereiding van 30 capsules en 56 bereidingen in kader van een stabilisatiestap. Hierbij valt op te merken dat het aantal apotheken die tenminste één bereiding hebben geregistreerd groter is dan het aantal apotheken die tenminste één initiatiegesprek hebben geregistreerd. Mogelijks werd door een aantal apotheken vergeten dit gesprek te registreren.

In grafiek 15 een overzicht van het aantal getarifeerde bereidingen per maand.

Grafiek 15: getarifeerde bereidingen ikv afbouw slaapmedicatie per maand

Wanneer een onderverdeling gemaakt wordt per ELZ zien we dat Leuven ook de ELZ is waar het grootste aantal apotheken reeds 1 of meerdere bereiding heeft geregistreerd. Een volledig overzicht in grafiek 16.

Grafiek 16: aantal apotheken met 1 of meer getarifeerde bereidingen ikv afbouw slaapmedicatie per ELZ

In België werden respectievelijk 6.133 gesprekken en 24.849 bereidingen getarifeerd. In Vlaams-Brabant ging dit om 496 gesprekken en 2.144 bereidingen. (bron: IFSTAT)

